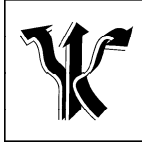

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

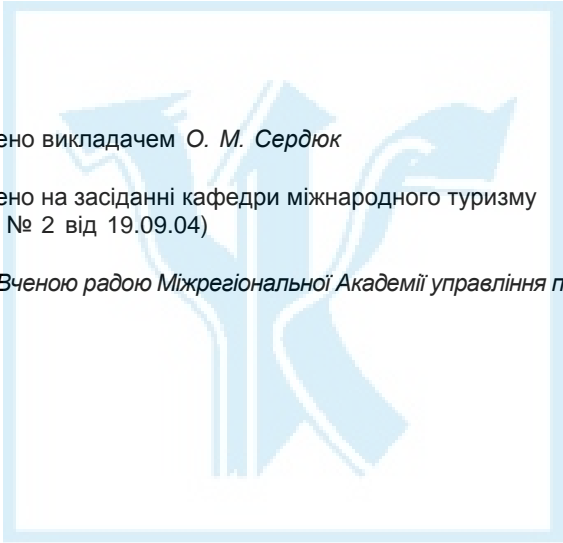
МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ТУРИСТСЬКІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ”
(для бакалаврів)

МАУП

Київ 2005

Підготовлено викладачем *О. М. Сердюк*

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного туризму
(протокол № 2 від 19.09.04)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Сердюк О. М. Навчальна програма дисципліни “Туристські ресурси України” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2005. — 16 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Туристські ресурси України”, вказівки до виконання контрольної роботи, завдання для контрольних робіт, питання до заліку, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2005

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета і завдання навчальної дисципліни “Туристські ресурси України” в системі підготовки фахівця туристичної галузі — ознайомити студентів із туристичним потенціалом України, що використовується і може бути залучений для підвищення іміджу України на світовому туристичному ринку.

Навчальна дисципліна “Туристські ресурси України” базується на основі знань, отриманих в процесі вивчення таких предметів, як географія України, історія, основи екології, основи економічних знань тощо.

У процесі вивчення цього предмета необхідно усвідомити, що туристичні ресурси є першоскладовою туристичної діяльності. Для успішного засвоєння навчального матеріалу під час вивчення дисципліни передбачено проведення семінарських і практичних занять, виконання самостійних робіт і написання рефератів.

Теоретичні заняття можуть проводитися у вигляді уроків-лекцій, евристичних бесід, проблемних семінарів тощо.

Метою практичних занять є закріплення теоретичних знань і набуття практичних умінь і навичок із відповідних розділів предмета. Практичні заняття передбачають розв’язання задач, виконання вправ і розрахунково-графічних робіт, аналіз виробничих ситуацій, проведення ділових і рольових ігор, конференцій і екскурсій.

МАУП

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни

“ТУРИСТСЬКІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ”

№ пор.	Назва теми
1	Географічні аспекти формування туристичних ресурсів України
2	Сутність туристичних ресурсів України
3	Природні туристичні ресурси України
4	Історико-культурні ресурси України
5	Комплексна оцінка туристичних ресурсів України
6	Туристично-рекреаційне районування України
7	Туристичні ресурси Криму
8	Туристичні ресурси областей Чорноморсько-Азовського узбережжя
9	Туристичні ресурси Карпат
10	Туристичні ресурси Поділля
11	Туристичні ресурси Полісся
12	Туристичні ресурси областей Придніпров'я України
13	Туристичні ресурси областей Східної України

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни

“ТУРИСТСЬКІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ”

Тема 1. Географічні аспекти формування туристичних ресурсів України

Предмет і об'єкт вивчення дисципліни “Туристські ресурси України”. Відомості про державу Україна (площа, населення, кордони). Короткий огляд формування території України. Основні риси рельєфу України. Огляд економіко-географічного положення України.

Література [6; 10; 28]

Тема 2. Сутність туристичних ресурсів України

Визначення поняття “туризм”. Значення туристичних ресурсів для розвитку туристичної діяльності. Ознаки класифікації видів

туризму. Класифікація туристичних ресурсів. Загальний огляд природних туристичних ресурсів. Характеристика антропогенних туристичних ресурсів.

Література [2; 6; 9; 10; 21; 24; 26–28]

Тема 3. Природні туристичні ресурси України

Значення природних туристичних ресурсів для розвитку активних видів туризму. Клімат як передумова розвитку туризму в Україні. Лісові ресурси як об'єкти розвитку туризму. Характеристика водних ресурсів України для розвитку туризму. Спелеологічні ресурси та їх характеристика. Топонімічні назви, що відображають природу України. Закон України “Про природно-заповідний фонд”. Класифікація територій та об'єктів природно-заповідного фонду України. Види використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду України. Статус і завдання природних і біосферних заповідників та їх огляд. Національні природні парки як об'єкти для туризму. Характеристика штучно створених природоохоронних об'єктів.

Література [1; 3; 5–20; 24; 26–28]

Тема 4. Історико-культурні ресурси України

Значення антропогенних ресурсів для розвитку туристичної діяльності в Україні. Історичні пам'ятники України як пізнавальний туристичний ресурс. Археологічні ресурси як об'єкти показу туристам. Народні промисли України. Національні свята як відродження духовності народу. Видовищні та масові події як об'єкти туризму. Географічні назви як елемент культури народу.

Література [6–9; 11; 12; 14; 15; 18; 22–24; 26–28]

Тема 5. Комплексна оцінка туристичних ресурсів України

Туристичні ресурси України та їх комплексна оцінка. Методи оцінки ресурсів, що придатні для використання в туризмі. Оцінка природних туристичних ресурсів та умов для сезонних

видів туризму. Критерії та показники оцінки, що пред'являються до туристичних ресурсів.

Література [6; 13; 16; 21; 23; 24; 26; 27]

Тема 6. Туристично-рекреаційне районування України

Туристичні ресурси Криму. Туристичні ресурси областей Чорноморсько-Азовського узбережжя. Туристичні ресурси Карпат. Туристичні ресурси Поділля. Туристичні ресурси Полісся. Туристичні ресурси областей Придніпров'я України. Туристичні ресурси областей Східної України.

Література [4; 10; 17; 18]

Тема 7. Туристичні ресурси Криму

Особливості фізико-географічного положення Криму. Характеристика природних туристичних ресурсів Криму. Об'єкти природно-заповідного фонду на території Криму. Огляд об'єктів пізнавального туризму на території Криму. Туристичні центри, райони та зони Криму. Екологічна ситуація в регіоні та її вплив на розвиток туризму.

Література [3; 4; 6; 16; 21; 24–28]

Тема 8. Туристичні ресурси областей Чорноморсько-Азовського узбережжя

Особливості фізико-географічного положення областей Чорноморсько-Азовського узбережжя (Одеської, Миколаївської, Херсонської). Характеристика природних туристичних ресурсів областей, що розташовані на узбережжі Чорного та Азовського морів. Об'єкти природно-заповідного фонду на території південних областей України. Огляд об'єктів пізнавального туризму на території областей Чорноморсько-Азовського узбережжя. Туристичні центри, райони областей Чорноморсько-Азовського регіону. Екологічна ситуація в регіоні та її вплив на розвиток туризму.

Література [7; 8; 24; 27]

Тема 9. Туристичні ресурси Карпат

Характеристика фізико-географічного положення Західних областей України (Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської, Чернівецької). Особливості використання рельєфу у туризмі. Характеристика історико-культурних ресурсів. Народні промисли областей Західної України. Львів як об'єкт всесвітнього культурного надбання (ЮНЕСКО). Об'єкти природно-заповідного фонду Карпатського регіону. Туристичний центр, райони і зони Карпат.

Література [6; 9; 13; 17; 19; 21; 24; 25]

Тема 10. Туристичні ресурси Поділля

Характеристика фізико-географічного положення областей Поділля (Вінницької, Тернопільської, Хмельницької). Характеристика спелеологічних ресурсів Поділля. Огляд пізнавальних туристичних ресурсів. Національний історико-культурний заповідник “Кам’янець”. Природно-заповідний фонд областей Поділля. Туристичні центри, райони і зони Поділля.

Література [6; 9; 15; 19; 21; 24; 26–28]

Тема 11. Туристичні ресурси Полісся

Характеристика фізико-географічного положення областей Полісся (Волинської, Рівненської, Житомирської, Чернігівської, півночі Київської). Огляд та особливості використання водних ресурсів. Огляд пізнавальних туристичних ресурсів. Історико-архітектурні пам'ятки Луцька і Чернігова. Національний природний парк “Шацький” та його використання у туризмі. Туристичні центри, райони та зони Полісся.

Література [6–9; 19; 21; 24; 26–28]

Тема 12. Туристичні ресурси областей Придніпров'я України

Характеристика фізико-географічного положення Київської, Черкаської, Кіровоградської, Дніпропетровської, Запорізької

областей. Природні туристичні ресурси та їх характеристика. Огляд історико-культурних туристичних ресурсів. Архітектурні пам'ятки Києва. Дендрологічні парки “Олександрія” та “Софіївка” як об'єкти туристичного показу. Туристичні центри, райони та зони Центральної України.

Література [6; 9; 11; 12; 14; 15; 18; 19; 21–24; 26–28]

Тема 13. Туристичні ресурси областей Східної України

Характеристика фізико-географічного положення областей Східної України (Харківської, Полтавської, Сумської, Луганської, Донецької). Природні туристичні ресурси східних областей та їх характеристика. Огляд історико-культурних туристичних ресурсів. Туристичні центри, райони та зони Східної України.

Література [5; 6; 9; 19; 24; 26–28]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Відповідно до навчального плану студенти виконують контрольну роботу. Номер варіанта завдання для контрольної роботи студент визначає за останньою цифрою номера своєї залікової книжки. Наприклад, якщо остання цифра номера залікової книжки “3”, то студент виконує варіант “3”.

Для послідовного й чіткого викладу матеріалу слід скласти план роботи.

Під час виконання роботи необхідно використовувати джерела, наведені в навчальній програмі та рекомендовані на лекціях, а також підручники і нормативні акти, що відповідають темі роботи.

Обсяг контрольної роботи не повинен перевищувати 20 сторінок формату А4. Контрольна робота має містити вступ, основну частину, висновки. Наприкінці роботи необхідно навести список використаної літератури, зазначити дату виконання і поставити підпис.

Після перевірки контрольної роботи і одержання позитивної оцінки студент допускається до екзамену.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Комплексна оцінка туристичних ресурсів.
2. Оцінка природних туристичних ресурсів та умов для сезонних видів туризму.
3. Загальна характеристика природних туристичних ресурсів Криму.

Варіант 2

1. Національні природні парки та їх використання з пізнавальною метою.
2. Критерії та показники оцінки, що пред'являються до туристичних ресурсів.
3. Архітектурні пам'ятки Криму.

Варіант 3

1. Об'єкти природно-заповідного фонду України як передумова розвитку туризму.
2. Методи оцінки ресурсів, придатних для використання у туризмі.
3. Природно-заповідний фонд областей Поділля.

Варіант 4

1. Характеристика історико-культурних ресурсів.
2. Видовищні та масові події як об'єкти туризму.
3. Характеристика туристичних можливостей областей Полісся.

Варіант 5

1. Характеристика спелеологічних ресурсів.
2. Національні свята як відродження духовності народу.
3. Характеристика туристичного потенціалу Поділля.

Варіант 6

1. Класифікація туристичних ресурсів, які мають вплив на розвиток туризму.
2. Історико-культурні та природні туристичні ресурси Запорізької області.
3. Сутність туристичного зонування території України.

Варіант 7

1. Характеристика лісових туристичних ресурсів.
2. Критерії та показники оцінки, що пред'являються до туристичних ресурсів.
3. Характеристика туристичного потенціалу областей Західної України.

Варіант 8

1. Характеристика водних туристичних ресурсів.
2. Етапи вивчення ресурсів, що мають вплив на розвиток туризму.
3. Загальна характеристика туристичних ресурсів областей Чорноморсько-Азовського узбережжя.

Варіант 9

1. Характеристика кліматичних ресурсів.
2. Міські об'єкти природно-заповідного фонду.
3. Огляд історико-культурних туристичних ресурсів Криму.

Варіант 10

1. Основні відомості про державу (площа, населення, кордони).
2. Природні архітектурні об'єкти туризму.
3. Загальна характеристика природних туристичних ресурсів Криму.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Загальний огляд навчальної дисципліни “Туристські ресурси України”, предмет і об’єкт вивчення.
2. Короткий огляд історії формування території України.
3. Основні відомості про державу (площа, населення, кордони).
4. Характеристика кліматичних ресурсів.
5. Характеристика водних туристичних ресурсів.
6. Характеристика лісових туристичних ресурсів.
7. Класифікація туристичних ресурсів, що мають вплив на розвиток туризму.
8. Характеристика спелеологічних ресурсів.
9. Характеристика історико-культурних ресурсів.
10. Національні народні промисли та їх вплив на розвиток туризму.
11. Об’єкти природно-заповідного фонду України як передумова розвитку туризму.
12. Загальний огляд заповідників України.
13. Національні природні парки та їх використання з пізнавальною метою.
14. Комплексна оцінка туристичних ресурсів.
15. Сутність туристичного зонування території України.
16. Загальна характеристика природних туристичних ресурсів Криму.
17. Огляд історико-культурних туристичних ресурсів Криму.
18. Загальна характеристика туристичних ресурсів областей Чорноморсько-Азовського узбережжя.
19. Характеристика туристичного потенціалу областей Західної України.
20. Характеристика туристичного потенціалу Поділля.
21. Характеристика туристичних можливостей областей Полісся.
22. Унікальність туристичних ресурсів м. Києва.
23. Унікальність туристичних ресурсів Київської області.
24. Особливості розвитку гірськолижного туризму в Карпатах.

25. Народні промисли областей Західної України.
26. Львів як об'єкт Всесвітнього культурного надбання (ЮНЕСКО).
27. Національний культурний заповідник "Кам'янець".
28. Історико-архітектурні пам'ятки Луцька.
29. Чернігів та його туристичний потенціал.
30. Київ як столиця європейської держави та центр туризму в Україні.
31. Визначення поняття "туризм" і "туристичні ресурси".
32. Етапи вивчення ресурсів, що мають вплив на розвиток туризму.
33. Природні архітектурні об'єкти туризму.
34. Міські об'єкти природно-заповідного фонду.
35. Національні свята як відродження духовності народу.
36. Видовищні та масові події як об'єкти туризму.
37. Методи оцінки ресурсів, придатних для використання у туризмі.
38. Оцінка природних туристичних ресурсів та умов для сезонних видів туризму.
39. Критерії та показники оцінки, що пред'являються до туристичних ресурсів.
40. Природні туристичні ресурси Донецької області та їх характеристика.
41. Огляд історико-культурних туристичних ресурсів Сумської області.
42. Архітектурні пам'ятки Києва.
43. Розвиток пізнавального туризму в Київській області.
44. Парки — пам'ятки садово-паркового мистецтва як передумова розвитку туризму.
45. Дендропарки України та їх використання з метою задоволення туристських потреб населення.
46. Історико-культурні пам'ятки Волинської області.
47. Визначні туристичні місця Хмельницької області.
48. Визначні туристичні об'єкти Одеси.
49. Історико-культурні та природні туристичні ресурси Запорізької області.
50. Архітектурні пам'ятки Криму.

51. Археологічні та історико-культурні пам'ятки Дніпропетровської області.
52. Пізнавальні ресурси Харківської області.
53. Сорочинський ярмарок як складова туристичних ресурсів Полтавської області.
54. Історико-культурні пам'ятки Вінницької області.
55. Природно-заповідний фонд областей Поділля.
56. Характеристика туристичного потенціалу Тернопільської області.
57. Характеристика туристичного потенціалу Луганської області.
58. Характеристика туристичного потенціалу Миколаївської області.
59. Характеристика туристичного потенціалу Херсонської області.
60. Характеристика туристичного потенціалу Хмельницької області.
61. Характеристика туристичного потенціалу Рівненської області.
62. Характеристика туристичного потенціалу Житомирської області.
63. Характеристика туристичного потенціалу Полтавської області.
64. Характеристика туристичного потенціалу Закарпатської області.
65. Характеристика туристичного потенціалу Івано-Франківської області.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України "Про туризм" // ВВР України. — 1995. — № 31.
2. Закон України "Про природно-заповідний фонд" // ВВР України. — 1992. — № 34.
3. *Амирханов М. М.* Природные рекреационные ресурсы, состояние окружающей среды и экономико-правовой статус прибрежных курортов. — М.: Экономика, 1997. — 207 с.

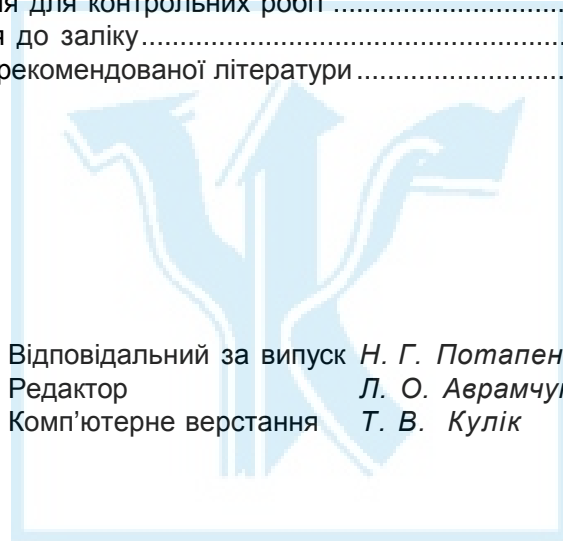
4. *Амирханов М. М., Татаринов А. А., Трусов А. Д.* Экономические проблемы развития рекреационных регионов. — М.: Экономика, 1997. — 142 с.
5. *Андрієнко Т. Л., Байрак О. М., Заблудяк М. І.* Заповідна краса Полтавщини. — Полтава: ІВА “Астрєя”, 1996. — 188 с.
6. *Бейдик О. О.* Тлумачний словник термінів з рекреаційної географії (географії туризму). — К.: ВПЦ “Київ. ун-т”, 1993. — 56 с.
7. *Вірицький В. Д.* Монастирі та храми землі Сіверської. — К.: Техніка, 1999. — 232 с.
8. *Вірицький В. Д.* Храми Чернігова. — К.: Техніка, 1998. — 207 с.
9. *Географічна енциклопедія України: У 3 т.* — К.: Вид-во УРЕ, 1989–1994.
10. *Географія / П. О. Масляк, Я. Б. Олійник, А. В. Степанченко, П. Г. Шищенко:* Навч. посіб. — К.: Т-во “Знання”, КОО, 1998. — 829 с.
11. *Дехтяров М. Г., Корнева В. І.* Андріївська церква. — К.: Техніка, 1999. — 120 с.
12. *Дехтяров М. Г., Реутов А. В.* Михайлівський Золотоверхий монастир. — К.: Техніка, 1999. — 160 с.
13. *Євдокименко В. К.* Регіональна політика розвитку туризму: методологія, формування, механізм реалізації. — Чернівці: Прут, 1996. — 287 с.
14. *Кілессо Т. С.* Видубицький монастир. — К.: Техніка, 1999. — 127 с.
15. *Коваль А. П.* Знайомі незнайомці: походження назв поселень України. — К.: Либідь, 2001. — 304 с.
16. *Колотова В. Е.* Рекреационное ресурсосведение: Учеб. пособие. — М.: Рос. междунар. акад. туризма, 1998. — 136 с.
17. *Кравців В. С., Євдокименко В. К.* Рекреаційна політика в Карпатському регіоні: принципи формування, шляхи реалізації. — Чернівці: Прут, 1995. — 70 с.
18. *Куркевич В. Г.* Церква Покрови Пресвятої Богородиці. — К.: Техніка, 1999. — 144 с.

19. *Курортні ресурси України*. — К.: ЗАТ “Укрпрофоздоровниця”; “Тамед”, 1999. — 314 с.
20. *Львів: Туристичний путівник*. — Львів: Центр Європи, 1999. — 548с.
21. *Мацола В. І.* Рекреаційно-туристичний комплекс України. — Львів, 1997. — 259 с.
22. *Нікітенко Н. М.* Собор Святої Софії в Києві. — К.: Техніка, 2000. — 232 с.
23. *Павлов В. І., Черчик Л. М.* Рекреаційний комплекс Волині: теорія, практика, перспективи. — 1998. — 124 с.
24. *Система туристсько-екскурсійних маршрутів “Намисто Славутича”*. — К., 1997. — 264 с.
25. *Социально-экологическая значимость природно-заповедных территорий Украины / Т. Л. Андриенко, П. Г. Плюта, Е. И. Прядко, Г. Н. Каркуциев*. — К.: Наук. думка, 1991. — 160 с.
26. *Туристичні ресурси України*. — К., 1996. — 352 с.
27. *Туристично-краєзнавчі дослідження*. — К.: КМ-Трейдинг, 1998.
28. *Федорченко В. К., Мінич І. М.* Туристський словник-довідник: Навч. посіб. — К.: Дніпро, 2000. — 160с.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Туристські ресурси України”	4
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Туристські ресурси України”	4
Вказівки до виконання контрольної роботи	8
Завдання для контрольних робіт	9
Питання до заліку.....	11
Список рекомендованої літератури	13

Відповідальний за випуск *Н. Г. Потапенко*
Редактор *Л. О. Аврамчук*
Комп'ютерне верстання *Т. В. Кулік*

МАУП
Зам. № ВКЦ-2190

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП